

In Memoriam: Margaret Johnstone, FCSP (1919 – 2006)

Margaret Johnstone, kinesist en stichter van de Johnstone Benadering, is op 13 april 2006 overleden in Peeblesshire, Schotland.

Mevr. Johnstone studeerde in 1943 af aan de Royal Infirmary te Edinburgh (Schotland). De inspirerende afscheidsrede die ze meekreeg: "nu ben je klaar om te beginnen leren", bleef haar steeds bij. "Leren als een levenslang proces" kwam tot uiting in haar steeds blijven zoeken naar manieren en mogelijkheden om zelfs de zwaar getroffen CVA-patiënt actief te betrekken in het revalidatieproces.

Haar eerste job was tijdens de oorlogsperiode in een neurologische revalidatie unit in Bangour (bij Edinburgh), onder de inspirerende leiding van Prof. Norman Dott. Hierna deed ze 2 jaar algemene ervaring op en werkte ze 17 jaar op een orthopedische dienst met kinderen en poliopatiënten. De waardevolle ervaring die ze daar had opgedaan beïnvloedde haar latere ideeën voor therapie wanneer ze, bij de volgende stap in haar carrière, geconfronteerd werd met patiënten met een acute beroerte.

Margaret zocht naar een eenvoudige en praktische manier om de gevolgen aan te pakken van een beperkte revalidatie van arm en hand, en de beperkte mogelijkheden voor professionele follow-up. In 1966 startte ze daarom met het gebruik van opblaasbare luchtspalken. Het gebruik van die spalken en andere hulpmiddelen in therapie sessies gaf de patiënten extra mogelijkheden: ze faciliteerden zelfstandig oefenen en extra (groepstherapie) sessies. Margaret lette er specifiek op om het hemiplegisch lidmaat uit compensatiepatronen te houden en de invaliderende bewegingen van de "low motor stroke patient" tot een minimum te beperken. Deze manier van werken kon reeds beschouwd worden als een voorloper van "forced use", en zeker als pionierswerk op vlak van revalidatie. Samen met haar zus Ann Thorp, MCSP, ontwikkelde ze verschillende modellen van opblaasbare luchtspalken voor volwassenen en kinderen.

In 1990 verleende de Chartered Society of Physiotherapy (UK) een "Fellowship" aan Mevr. Johnstone als erkenning voor haar toen vernieuwende ideeën rond het betrekken van het thuiszorgteam in het revalidatieproces. Patiënten en verzorgenden leren om actieve partners in een lange termijn visie op revalidatie te zijn, is de kern van de benadering. Praktische en effectieve oefeningen werden in de thuissituatie geïmplementeerd. Niet alleen werd de "kost - efficiëntie" vraag hierdoor aangepakt maar ook het probleem van residuele neurologische problemen, met als uiteindelijk doel om mee bouwen aan een weg naar

een verbeterde kwaliteit van leven. Ze schreef 5 succesvolle boeken die gebaseerd waren op haar klinisch werk en die in verschillende talen vertaald werden. Op vraag om haar ervaring te delen, reisde ze de wereld rond en gaf lezingen samen met haar zus Ann Thorp, MCSP. Hun motto was: "Spalken zijn slechts hulpmiddelen. Het resultaat hangt af van de manier waarop je ze gebruikt binnen een effectief revalidatieprogramma."

Haar levenswerk, in het bijzonder voor de CVA-patiënt met zware motorische stoornissen, wordt verder ontwikkeld en geactualiseerd met de recentste theorieën rond bewegingscontrole en "motor learning". In verschillende landen zijn instructoren actief. Zij ondersteunen ook het Johnstone Teaching Centre, dat zich bevindt in Solothurn, Zwitserland. Onderzoeksprogramma's worden opgezet en gepubliceerd. Een gekend voorbeeld is een single-blind, randomised, controlled multicentre trial en een 5 jaar follow-up van dezelfde studie (Feys H. in *Stroke*, 1998, 2005). Ook de studie van Cambier et al (*Clinical Rehabilitation* 2003) in verband met intermitterende druk geeft stof voor verder onderzoek.

Diegenen die het voorrecht gehad hebben om te werken met en te leren van Margaret Johnstone erkennen niet alleen haar hoop en passie voor het beroep, barstensvol ideeën voor toekomstige initiatieven, maar ook haar grote zin voor realiteit, haar energetische persoonlijkheid, haar onuitputtelijk doorzettingsvermogen en haar fantastisch gevoel voor humor.

Margaret Johnstone laat haar zoon David na en 2 zusters, Mary en Ann. Allen wonen nog in Schotland.

Gail Cox Steck, Solothurn, Switzerland.

Bewerking naar het Nederlands: Walter Habils en Anne-Marie Verstraeten.